

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd expediat Virtutem commendari. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

15

PRIMA PARS PRIN-
CIPALIS DE VIRTUTE
IN COMMUNI.

Quod expedit Virtutem commendari. CAP. I.

SI separaueris pretiosum à vili, quasi os meū eris. Hier. 15. Pretiosum est anima. Prouer. 9. Mulier animam viri pretiosam rapit. Ideo filius Dei seipsum pretiū animarū posuit, ne animæ nobis vilescerent. Pretiosa etiā sunt virtutes. Bern. Vere diuitiæ non sunt opes, sed virtutes, quas secū cōsciētia portat, vt in perpetuū diues fiat. Vile verò est corpus: animi enim pondus ac pœna est, vt ait Senec. Imò quod plus est, factum est immūdities, & materia propinqua vermiū. 1. Mach. 2. Gloria impij, sterco? & vermis. Gloria impij vocatur corpus. Vilia etiā sunt bona tēporalia, etiā quæ pretiosiora vidētur. Aurū enim & argentū (secundū Bern. in quodā sermone de Aduerū) sunt terra rubra & alba, quæ solus error hominum facit, aut magis reputat pretiosa. Sap. 7. Omne aurū in cōparatione ipsius, arena est exigua, & tanquā lutū æstimabitur argentū in cōspectu illius: pretiosum à vili separat, qui pretiositatē virtutū ostēdit, & tēporaliū vilitatē, & animā ab amore tēporaliū seiungit, & ad amorē virtutū inducit: & talis quasi os Dei est. Saluator enim os suum aperies, doctrinā suā à cōceptū tēporaliū inchoauit, dicēs Matt. 5. Beati pauperes, &c. Et de amore virtutis subdidit. Beati qui esuriunt & sitiūt iustitiā, &c. Vnde doctrina quæ cōtemptrū tēporalium inducit, & ad amorē virtutis allicit, quasi processisset ex ore Dei habenda est. Frater Guido Carthusiensis: Rationalis creaturæ vera perfectio est, vnamquāque rem tāti habere, quanti habēda est. Senec. Quid tam necessariū: quā pretia rebus imponere? Secundum Sen. tres sunt partes moralis doctrinæ. Prima rebus dignitates distribuit, & pretia imponit maximē vtilis. Secūda imperiū animi reprimit. Tertia actionē regit, ostendēs quādo vnūquodque, & vbi, & quēadmodum agi debeat. Ideo cōmendationi virtutis in hac prima parte operis insistemus, vt eius pretiositas appareat, & vt ad amorē eius homines alliciātur. Magna enim pars bonitatis est, vt ait Sen. velle fieri bonū. Et Aug. Socratis sentētia est, quibus hominibus satis persuasum esset, vt nihil mallent se esse quā bonos viros, his reliquā facillē esse doctrinā. ¶ Virtus cōmendatione indiget: quia hæc thesaurus est absconditus in agra cordis.

cordis: qui ideo nō queritur, quia ignoratur. Matth. 13. Est etiam velut lapis preciosus qui cōculcatur ab his, à quibus virtus eius ignoratur. Eccle. 6. Quasi lapidis virtus probatio erit in illis. hoc est dictū de sapiētia, quæ est de sapore virtutum condita scientia, quem reprobant & despiciunt qui eius virtutem non agnoscunt. Matth. 7. Neq; mittatis margaritas ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis. ¶ Ex ignorantia pretiositatis virtutis accidit, quod ipsa adeo despicitur: q̄ si esset venalis, non inueniretur qui eam emeret. Senec. Bona mens nec commodatur, nec venditur. Et puto si venalis esset, non haberet emptorem: at mala quotidie emuntur. Greg. Carnalium mentes bona pensare non valent, nisi quæ carnaliter vident. Ang. Vix est aliquis qui diligat interiora bona, quæ sola diligēda sunt: ceteris autem ad necessitatem utendum non ad gaudium perfruendū est. ¶ Virtus quia non agnoscitur: ideo à Deo non petitur nec accipitur, qui paratus est eam dare, si esset qui desideraret eam accipere. Hebr. 12. Contemplantes nequis desit gratia Dei. Et 1. Petr. 1. Sperate in eam quæ vobis offertur gratiam. Extentā habet Deus manum dexteram ad largiendum bona spiritalia, sed non est qui accipiat. Omnes enim ad sinistram aspiciunt, vt inde temporalia recipiant. ¶ Commendationi verò virtutis aliqua, quæ pertinent ad eius notificationem, breuiter pramitemus.

De notificatione Virtutis.

C A P. VII.

NOrandum ergo, quod nomen Virtutis antiquitus fuit solius fortitudinis, vt ait Tullius. Ratio verò huius hæc est: quia non statim innotuit hominibus virtuositas aliarum virtutum: sed virtuosus semper apparuerunt, qui laboribus & doloribus non facile vinci potuerunt. Sed post experientia docuit, animum habere multa certamina contra diuitias, delicias & honores, quorum victoria difficilis est & utilis: vnde & virtuosus nominari sunt, qui tales vincere potuissent. ¶ Item notandum, quod nomen virtutis in canone Sacrae scripturæ, vt frequentius, sumitur pro fortitudine, vel pro potentia, vel pro opere mirabili. Ratio autem prout hic de ea intendimus. Sed quod Philosophi in morali doctrina virtutem vocant, scriptura sacra, vt frequentius, gratiam nominat. Ratio autem huius diuersitatis hæc est. Virtus duplicem habet comparationem. Vnam ad id à quo est, scilicet ad Dei liberalitatem, cuius donum est, & sic dicitur gratia. Et est gratia donum à Deo gratis datū, habentem se Deo gratum faciens, & opus eius Deo gratum reddens. Aliam cōparationem habet Virtus ad id quod ab ea est, scilicet ad

ad